

Olsztyn, 12.05.2020 r.

Organizacja Pracodawców Branży Fiskalnej

ul. Pstrowskiego 14C lok. G
10-602 Olsztyn

Szanowny Pan
Jan Sarnowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Dotyczy pisma nr: PT7.8100.1.2020.CNQW.384

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z prowadzonymi konsultacjami publicznymi rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie grup podatników lub rodzajów czynności, w odniesieniu do których możliwe jest używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania z dnia 23 kwietnia 2020 r. przesyłamy nasze stanowisko w sprawie rozszerzenia grup mogących stosować kasy rejestrujące mających postać oprogramowania w stosunku do grup wskazanych w poprzedniej wersji projektu rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2020 r.

Od samego początku niepokoi nas przebieg prac nad rozporządzeniami związanymi z kasami wirtualnymi. Jako OPBF zgłaszaliśmy szereg merytorycznych uwag podczas przeprowadzania konsultacji publicznych, zarówno w odniesieniu do rozporządzenia „technicznego” w sprawie kas wirtualnych, jak i grup podatników, które mogłyby te kasy stosować.

W dokumencie „Raport z konsultacji projektu z 10 marca 2020 r. ...” **w stanowisku MF wskazane jest kilkakrotnie**, że istnieją zasadne obawy dotyczące bezpieczeństwa tego nowego rozwiązania: „W pierwszym etapie kasy mające postać oprogramowania mają być dostępne dla stosunkowo wąskiej grupy podatników, tak żeby można było ocenić wszystkie aspekty wdrażania tego nowego rodzaju kas fiskalnych. Po tej analizie podejmowane będą decyzje co do dalszego rozszerzania grup podatników, którzy mogą używać kas wirtualnych.”

Powyższe stanowisko jest zbieżne m.in. ze stanowiskiem OPBF, które zostało przedstawione w naszym piśmie z 31.03.2020 r. dotyczącym konsultacji poprzedniej wersji projektu rozporządzenia:

„Przedstawiony projekt dotyczący grup podatników jest akceptowalną drogą pozwalającą ocenić długofalowe skutki wprowadzenia tego rozwiązania.”

„Konkludując – wprowadzenie nowego rozwiązania kasy wirtualnej, wyłącznie w grupie podatników, gdzie budżet państwa w bardzo niewielkim stopniu narażony jest na zmniejszenie wpływów podatkowych, jest słuszne.”

Identyczne do powyższego stanowiska MF potwierdził również Podsekretarz Stanu Pan Jan Sarnowski w odpowiedzi na interpelację poselską nr 2062 (z 2020 r.) – pytanie nr 5:

„Czy Pan Minister przeprowadził samodzielnie lub w porozumieniu z prezesem GUM (albo zamierza przeprowadzić przed wydaniem rozporządzenia) analizę skutków dla szczelności systemu podatkowego wynikających z wprowadzenia kas rejestrujących mających postać oprogramowania (a jeżeli taka analiza została przeprowadzona, to jakie wnioski zostały z niej wyciągnięte dla projektu rozporządzenia lub nowego rozporządzenia określającego grupy podajników lub rodzaje czynności)?”

W odpowiedzi na interpelację Podsekretarz Stanu Pan Jan Sarnowski stwierdził:

„Przewiduje się, że grupą tą będzie branża transportowa, w szczególności usługi przewozu osób taksówkami. W oparciu o analizę działania system kas wirtualnych u tej grupy podatników, podjęta zostanie w następnej kolejności decyzja w sprawie rozszerzania grup podatników, którzy mogą stosować kasy mające postać oprogramowania.”

Ponadto należy zauważyć, że branża HORECA (hotele, gastronomia, catering) postrzegana była dotychczas przez Ministerstwo Finansów jako branża wrażliwa, czego wyraz również dał Podsekretarz Stanu Pan Jan Sarnowski w odpowiedzi na interpelację poselską nr 2181 (z dnia 18 lutego 2020 r.):

„ ... branża hotelarska i gastronomiczna zostanie objęta obowiązkiem stosowania kas on-line na początku sezonu letniego 2020 r. Dzięki temu możliwe będzie wprowadzenie rozwiązania uszczelniającego VAT w momencie, w którym w tych branżach jest największy obrót, a co za tym idzie, również najbardziej są nasilone niekorzystne zjawiska związane z niewidencjonowaniem transakcji za pomocą kas rejestrujących. Prowadzone dotychczas akcje kontroli wypełniania tego obowiązku (akcja „weź paragon”) właśnie z tego powodu dokonywane były w okresie wakacyjnym.”

Biorąc pod uwagę wcześniejsze, wielokrotnie podkreślane, stanowisko MF należy zadać pytanie: co takiego się zmieniło, że mimo przewidywanych przez MF realnych zagrożeń pilnie zdecydowano się na dodanie do projektu rozporządzenia kolejnych grup podatników z branży HORECA (hotele, gastronomia, catering)? Pierwsza wersja projektu zakładała przetestowanie skuteczności nowego rozwiązania na wąskiej grupie podatników, a dopiero po ocenie wszystkich aspektów funkcjonowanie nowego rozwiązania ewentualne podejmowanie decyzji o rozszerzaniu na kolejne branże.

Ponadto niezrozumiałe jest stwierdzenie w Uzasadnieniu do projektu, iż: „*Wprowadzane tego rozwiązania ma charakter pilotażowy*” (str. 3 Uzasadnienia). Pytanie czy pilotaż nowego, niesprawdzonego rozwiązania powinien mieć miejsce w branży ocenianej przez MF jako wrażliwa?

Epidemia COVID-19 niewątpliwie spowodowała zatrzymanie całej gospodarki i zmieniła sposób funkcjonowanie nie tylko firm, ale też większości społeczeństwa. Nasze życie codzienne odbywa się w Internecie: praca zdalna, nauka zdalna, administracja zdalna. Przeniesienie wielu zadań do „sieci” ujawniło jej braki infrastrukturalne oraz niewystarczającą jej wydajność. Dzięki temu większość osób doskonale wie, że nie można mieć 100% zaufania do sprawności działania Internetu w Polsce.

Brak (rzeczywisty lub hipotetyczny) sieci Internet może zostać wykorzystany przez nieuczciwych podatników do wyjaśnienia przed klientami powodu niewydawania paragonów fiskalnych: „przepraszamy ale mamy chwilowy problem z Internetem”. W takiej sytuacji nawet kolejna akcja „weź paragon” nie ma szans na skuteczną eliminację tego typu zachowań, co w konsekwencji doprowadzi do prowadzenia nieuczciwej konkurencji firm unikających płacenia podatków w stosunku do firm uczciwych. Taka patologia, zamiast być eliminowana, będzie działała na niekorzyść sumiennych przedsiębiorców, a umiejętność kombinowania będzie w dalszej perspektywie „promowana”.

Być może dodanie branży HORECA do grup podatników w projekcie rozporządzenia jest próbą wykonania ukłonu w stronę branży, która jako jedna z pierwszych ucierpiała w początkowym okresie stanu epidemii COVID-19, ale jest też branżą która paradoksalnie najszybciej się podniesie. Planowane przez rząd przekazanie osobom zatrudnionym na umowę o pracę bonów o wartości 1000,00 zł do wydania właśnie w branży HORECA spowoduje olbrzymi zastrzyk pieniędzy dla tej branży. Ponadto Polacy nie wyjadą w tym roku na wakacje poza granice Polski, tylko spędzą je w kraju, co również będzie korzystne dla branży.

Pytanie czy umożliwienie ewidencjonowania obrotów w powyższej branży na niesprawdzonym rozwiązaniu kasy wirtualnej jest prawidłowym kierunkiem. W naszej ocenie w takiej sytuacji mogą pojawić się 3 rodzaje postępowania przedsiębiorców:

- a) pełne ewidencjonowanie sprzedaży na urządzeniach sprzętowych, aby uczciwy podatnik posiadał swoją „pewną kopię danych” zapisaną w pamięci fiskalnej,
- b) niepełne ewidencjonowanie sprzedaży za pomocą niesprawzonego rozwiązania kasy wirtualnej, co umożliwi zwiększenie zysków nierzetelnych przedsiębiorców (poprzez odprowadzenie podatków w zaniżonej wysokości), a w konsekwencji nieuczciwe konkutowanie z podatnikami uczciwymi wskazanymi w punkcie a),

Odsunięcie terminu obowiązkowej instalacji kas on-line dla branży HORECA z 1 lipca 2020 r. na 1 stycznia 2021 r. uważamy za słuszne posunięcie, dzięki niemu podatnicy Ci będą mieli zdecydowanie więcej czasu na przygotowanie się po trudnym okresie związanym z pandemią COVID-19. Tym bardziej w naszej ocenie tak ważne jest wprowadzenie szczelnego i równego dla wszystkich rozwiązania poboru podatków w tej grupie podatników.

Odnosząc się do kosztów związanych z wdrożeniem kasy wirtualnych vs kasy sprzętowe online – czytając dokument OSR przygotowany przez MF odnosimy wrażenie, że nawet autorzy tego dokumentu obecnie nie są w stanie właściwie ocenić jego faktycznych kosztów: „Ponadto w związku z tym, że wprowadzane rozwiązanie jest nowatorskie brak jest informacji na temat kosztów, które zostaną poniesione przez podatników na zakup tego typu urządzeń...”. Dziwi zatem stwierdzenie w innym miejscu tego samego dokumentu OSR: „...ma zachęcić przedsiębiorców do wyjścia z szarej strefy poprzez łatwą dostępność i obniżenie całkowitych kosztów posiadania kas rejestrujących”.

Jak już wykazywaliśmy we wcześniejszych konsultacjach, całkowite koszty dla podatników stosowania kas wirtualnych prawdopodobnie będą zdecydowanie wyższe niż w przypadku kas sprzętowych, a ich stosowanie może być preferowane (mimo wyższych kosztów) przez podatników, którzy będą chcieli unikać pełnego ewidencjonowania sprzedaży.

Jesteśmy zdziwieni, że w OSR nie zostały ujęte jakiegokolwiek skutki wprowadzenia w tak szerokim zakresie kas wirtualnych na całą obecną branżę fiskalną. Oddziaływanie niewątpliwie dotyczy zarówno na producentów urządzeń fiskalnych sprzętowych, jak i serwisy lokalne oraz wszystkie współpracujące z nimi podmioty gospodarcze.

Na koniec warto przypomnieć stanowisko wybitnego polskiego autorytetu w zakresie przepisów podatkowych – Pana profesora Witolda Modzelewskiego. Odniósł się on bardzo krytycznie do proponowanego rozwiązania rejestracji podatku VAT w oparciu o kasy „wirtualne”, wykazał m.in. niezgodności przedmiotowego rozwiązania z art. 111 Ustawy o podatku VAT oraz z Ordynacją Podatkową.

Tym bardziej odnosimy wrażenie, że podczas całego procesu konsultacji interes Skarbu Państwa oraz uczciwych podatników odsuwany jest na dalszy plan, a chęć szybkiego wprowadzenia nieprzetestowanego i niepewnego rozwiązania, jakim są kasy wirtualne, ma zaspokoić potrzeby wąskiej zainteresowanej grupy.

Jako celowe działanie można odebrać fakt przekazania do konsultacji aktualnej wersji projektu rozporządzenia w dniu 11 maja 2020 r. mimo że projekt ten datowany jest na 23 kwietnia 2020 r. (18 dni po zakończeniu pracy nad projektem). Pozostawienie stronie społecznej jedynie 2 dni roboczych na udzielenie odpowiedzi wyraźnie pokazuje, że celowo skracany jest czas na przygotowanie rzetelnych i merytorycznych odpowiedzi.

Podsumowując, Organizacja Pracodawców Branży Fiskalnej wyraża opinię negatywną jeśli chodzi o projekt przesłany do konsultacji, w zakresie rozszerzenia grup podatników w stosunku do projektu rozporządzenia z dnia 10 marca 2020 r.

Uważamy za niebezpieczne dla budżetu państwa:

- wprowadzenie kas wirtualnych do dużej i uznanej za wrażliwą grupy podatników z branży HORECA, bez uprzedniego przetestowania tego rozwiązania na mniejszych grupach w ramach zapowiadanego pilotażu,
- możliwość zaistnienia nadużyć przez nieuczciwych podatników i osłabienie pozycji rynkowej podatników uczciwych,
- realna możliwość zakłóceń w prawidłowym działaniu sieci internetowej, a w konsekwencji wykorzystywanie tego faktu do nieewidencjonowania obrotów na kasach wirtualnych.

Z poważaniem

w imieniu Zarządu OPBF
Marcin Monkiewicz
Prezes Zarządu

Załącznik do pisma

L.p.	Przepis	Uwagi
1	§ 1. pkt od 17) do 25)	<p>Wnioskujemy o wykreślenie wskazanych punktów (grup podatników), a nasze stanowisko jest tożsame z wcześniejszą decyzją Ministerstwa Finansów i ustawodawcy – zdefiniowania branży HORECA jako „wrażliwej” poprzez wpisanie jej do Art. 145b pkt. 1, ppkt 2) a) Ustawy o podatku VAT.</p> <p>Zgadzamy się z poprzednim stanowiskiem Ministerstwa Finansów, że brak przetestowania kas wirtualnych w rzeczywistości gospodarczej może mieć negatywny wpływ na ściągalność podatków i uczciwą konkurencję pomiędzy podmiotami posługującymi się różnymi systemami kas online (sprzętowymi i wirtualnymi).</p> <p>1) MF w swoim stanowisku do raportu konsultacji projektu z 10 marca 2020 r. wskazuje, że: „W pierwszym etapie kasy mające postać oprogramowania mają być dostępne dla stosunkowo wąskiej grupy podatników, tak żeby można było ocenić wszystkie aspekty wdrażania tego nowego rodzaju kas fiskalnych. Po tej analizie podejmowane będą decyzje co do dalszego rozszerzania grup podatników, którzy mogą używać kas wirtualnych.”</p> <p>2) MF w swojej odpowiedzi na interpelację poselską nr 2062 z 2020 r. pytanie nr 5 dotyczące analizy skutków dla szczelności systemu podatkowego wprowadzenia kas wirtualnych wskazuje, że: „...grupą tą będzie branża transportowa, w szczególności usługi przewozu osób taksówkami. W oparciu o analizę działania system kas wirtualnych u tej grupy podatników, podjęta zostanie w następnej kolejności decyzja w sprawie rozszerzania grup podatników, którzy mogą stosować kasy mające postać oprogramowania.”</p> <p>3) MF postrzega wskazane w pkt. 17) – 25) branże jako wrażliwe, co potwierdza w swojej odpowiedzi na interpelację poselską nr 2181 (z dnia 18 lutego 2020 r.): „...branża hotelarska i gastronomiczna zostanie objęta obowiązkiem stosowania kas on-line na początku sezonu letniego 2020 r. Dzięki temu możliwe będzie wprowadzenie rozwiązania uszczelniającego VAT w momencie, w którym w tych branżach jest największy obrót, a co za tym idzie, również <u>najbardziej są nasilone</u></p>

		<p><u>niekorzystne zjawiska związane z nieewidencjonowaniem transakcji za pomocą kas rejestrujących. Prowadzone dotychczas akcje kontroli wypełniania tego obowiązku (akcja „weź paragon”) właśnie z tego powodu dokonywane były w okresie wakacyjnym.”</u></p> <p>4) Jak wskazuje MF w Uzasadnieniu do przedmiotowego projektu rozporządzenia „Wprowadzane tego rozwiązania ma charakter pilotażowy” (str. 3 Uzasadnienia). Przy tak bardzo rozszerzonej grupie podatników, w szczególności o branże wskazane przez MF jako wrażliwe, trudno uznać takie rozwiązanie za „pilotażowe”.</p>
2	§ 3.	Wnioskujemy o wykreślenie odniesienia do punktu 22.